

Λυγᾶν τὰ πόδια : στήν καρδιά μου τρόμος,
Κ' εἶναι βάρυς ὁ ἀνθρώπινος ὁ νόμος.
Μὰ καί ποιὸς νόμος δυνατὸς σὸν κείνο,
τῆς Παναγίας τὸν κρῖνο ;

Τὰ πῆρα καὶ τὰ πῆγα σὸ ἐρημάδι...
"Ὄξω βοριάς· μέσα βαθὺ σκοτάδι
Μὰ ξάφνου ἀνάλαμψε ἕνα φῶς, καὶ νά :
σωπάσανε τὰ δυὸ ἀρφανά.

Κι ὅ,τι δὲ βρῆκα κρούοντας τὰ παλάτια,
τῶρα στῆς Μαντηλοῦς τὰ δυὸ τὰ μάτια,
Θεϊκά, ἀπαλά, γλυκά, σὸν ἀπ' ἀτλάξι,
σὸν τῆ δροσιά π' ἀργοσταλάξει.

→ ΤΑ ΔΑΚΡΥΑ ←

Μιᾶς ροδογούλας εἶταν γλυκοχάραμα !
Δὲν ξαίρω πῶς καὶ τί : μέσ στη χαρά μου
πλημμύρισαν τὰ μάτια μου καὶ ράντισαν
τις πέτρες χάμου.

Καὶ κάποιο δειλινό : χρυσὸ τὸ ἠλιόγεμα !
Καὶ στῶν ματιῶν — δὲν ξαίρω πῶς — τὴν ἄκρη
τῆς θλίψης ἦρθ' ἀπάντεχο κι ἀνάβρυσε
τὸ πρῶτο δάκρυ.

Εἶταν κ' ἕνα βραδάκι, κάποιο ἀπόβραδο
πούμαθα πᾶ ποτές μου νὰ μὴν κλαίω,
καὶ πόνους καὶ κημὸς πού μέσα μου ἔρχονται
νὰ μὴν τοὺς λέω.

Κ' ἔμαθα μιὰ νυχτιά, κάποια μεσάνυχτα,
τὸ κλάμα τὰκριθὸ βαθεῖα νὰ κλείνω.
Καὶ δίχως ἕνα δάκρυο κἄν νὰ φαίνεται,
δάκρυα νὰ χύνω.

→ ΤΑ ΟΧΤΑΣΤΙΧΑ ←

Πόσο μακριά μου σᾶς θωρῶ Λαμπριάτικα μεσάνυχτα,
πὸν σὸν πρωτάνασα μικρὸς χρυσόπλομη λαμπάδα,
στὰ παιδιακίσια μάτια μου, νᾶρχονται μπρὸς ὀλόνοι.

τὰ οὐράνια μὲ τὰ Χερουβεὶμ καὶ Σεραφεὶμ σὰ νᾶδα.
Σὰ νᾶδα Ἀγγέλων τάγματα νὰ κατεβαίνουν κ' ἕστερα
μέσα σὲ ροδοσύγνεφα στὰ αἰθέρια ἀπάνου πλάτια,
νὰ συνεπαίρνουν τὸ Χριστὸ κοπάδια ἀσπροπερίστερα,
καὶ κείνος μὲ χαμόγελο νὰ μὲ κοιτάει στὰ μάτια !

Γαλήνη ἀπῶψε μέσα μου, σὰ νᾶναι μοναστήρι,
τἀπόβραδο πὸν ἀντιλαλεῖ γλυκὸς ὁ ἔσπερινός.
Καὶ τῆς ψυχῆς μου ὀλόνοιχτο κρατᾶω τὸ παραθύρι,
γιὰ νὰ δεχτεῖ τὸν πόνο καθενός.

Μπῆτε, πουλιὰ ἀπρονύχτερα· λαλιὲς μοιρολογηστρες,
κι ἀπ' τὸ φτεράκισμά σουδὸς νάχολογᾶει ὁ θρόός·
Φωνὲς θλιμμένες πούρχεστε, τοῦ πόνου κελαιτῆστρες,
καὶ γίνεται ὁ δικός μου πιδ ἄλαφρός.

ΛΑΥΡΑΣ

ΑΠΟ ΤΑ ΔΕΙΛΙΝΑ

ΠΕΡΑΣΕΣ

Πέρασες κοντά μου,
μὰ δὲ μ' εἶδες.
ὦ λευκὴ ψυχούλα,
πὸν πετᾶς ;...
Ἔλα δῶ κοντά μου,
τις ἐλπίδες,
σὰ γλυκειὰ δροσοῦλα
νὰ σκορπᾶς.

Ἔλα δῶ κοντά μου,
ἀδερφή ψυχούλα,
σὸν πονῶ νὰ σ' ἔχω
γιὰ παρηγοριά,
τῆ νυχτιά τῆ μαύρη
σὲ ροδάτ' ἀγούλα
νὰ μεταμορφώνεις
στὴ φτωχὴ καρδιά!

Ἔλα δῶ κοντά μου,
κι ὅταν ἡ ψυχὴ μου
μυθικὰ παλάτια
χτίζει σὸ γιολό,
καὶ πυργώνει τᾶστρα,
γλυκαπαντοχὴ μου
νᾶσαι σύ, καλὴ μου,
στὸν κρυφὸ καημό.

Ἔλα δῶ κοντά μου,
κι ὅταν τᾶστράνια
τρέμουν σὸ σκοτάδι
καὶ ψυχομαχοῦν,
σὰ φτωχὲς ζωούλες,
κλείνουν τὰ ματάκια
στ' ἄγριο τὸ βράδι
κ' ἔρμες ξεψυχοῦν.

Ἔλα δῶ κοντά μου,
κι ὅταν τὸ φεγγάρι
σὸ γλαυκὸ τ' ἀπείρου
νυχτοπερπατεῖ,
κι ἄγρυπν' ἡ ψυχὴ μου
θγαίνει γιὰ νὰ πάρει
μιὰ γλυκειὰν ἀχτίδα
καὶ νὰ νειρευτεῖ.

Ἔλα δῶ κοντά μου,
μὲ δροσοσταλῖδια
ὅταν ἡ αἰγούλα
ραίνει τοὺς ἀνθούς,
καὶ κρεμᾶ στὰ φύλλα
διαμαντοστολῖδια,
καὶ σκορπᾶ τᾶθδὸν
ἕμνους μαγικούς.

Ἔλα δῶ κοντά μου,
κάτω στάμφογάλι,
ὅταν τὰ καρδία
σκῶνουν τὰ πανιά,

για μακριά ταξίδια,
 με τὸ μαϊστράλι,
 νᾶμπουμε κ' οἱ δύο μας
 γιὰ τὴν ξενιτειά.

Πέρασες κοντά μου,
 μὰ δὲ μ' εἶδες,
 ὃ λευκὴ ψυχούλα,
 ποῦ πετᾷς ;...
 "Ἐλα δῶ κοντά μου,
 τίς ἐλπίδες
 σὰ γλυκεῖα δροσούλα
 νὰ σκορπᾷς !

ΤΥΜΦΗΝΗΣΤΟΣ

ΟΙ ΑΝΘΡΩΠΟΙ

...Κ' ὕστερα, ὁλόκερο ἐκεῖνο τὸ ἀφηγιασμένο
 μπουλούκι χύμηξε ἀγριεμένο καταπάνω του.

Μερικοί, βλέποντας τὴ γαλήνη ποῦ εἶταν ἀπέραν-
 τη χυμένη πάνω στὰ γερά χαρακτηριστικά τοῦ προ-
 σώπου του, κὶ ὅταν ἀκόμα ἄρχισαν νὰ τὸν γιουχά-
 ρουν γιὰ τίς ἀλλόκοτες κείνες ιδέες, ποῦ τίς ἔλεγε
 λεύτερα πρὸς τὸ πλῆθος, γύρισαν πίσω ξαφνιασμέ-
 νοι, σὰν ἀπὸ κάπιο ἀτόμακρο προαίσθημα. Οἱ περισ-
 σότεροι ὅμως, καὶ εἰντούσαν μέσα σ' αὐτοὺς καὶ πολ-
 λές γυναικες, χύμηξαν καταπάνω του μανιασμένοι,
 θρίζοντας φριχτά, χειρονομώντας καὶ πᾶνοντάς τον
 ἄλλος ἀπὸ τὸ κεφάλι κὶ ἄλλος ἀπὸ τὰ πόδια, ἄρχισαν
 νὰ τὸν σπρώχνουν δυνατὰ, νὰ τὸν χτυποῦν, νὰ τὸν
 φτύνουν κατὰ πρόσωπο, καὶ νὰ τοῦ χώνουν πίσω στίς
 πλάτες μικρὰ καρφιά. "Ἐπειτα τοῦ δέσανε τὰ χέρια
 μὲ χοντρά σκοινιά καὶ τοῦ σφίξανε τὰ δεσμάτα μὲ
 τόση δύναμη, ποῦ οἱ κόμποι μπαίνανε μὲς στὸ κρέας
 του. Κὶ ὁλόκερο κείνο τὸ ἱελαίσκερο οὐρλιάζοντας
 καὶ χτυπώντας τὰ πόδια του κάτω στὸ χῶμα ἀπὸ χα-
 ρά, ἐργόντανε μπροστά του καὶ τὸν κοροῖδευε.

Ἐκεῖνος, σὰν ξένος σ' ὅλα ποῦ γινόντουσαν γύρω
 του, μὲ τὰ μεγάλα ὄνειροπόλα μάτια του καρφωμένα
 σὲ μακρινὰ πράγματα, φαινότανε σὰ νὰ μὴν ἀκούει
 οὔτε νὰ βλέπει.

"Ἀρχισε νὰ βραδιάζει. Τ' ἀεράκι ἀνάλαφρο περνοῦ-
 σε ἀπαλά καὶ κουνούσε ρυθμικά τὰ χλωμοπράσινα
 φύλλα τῶν δέντρων.

Τὸν διατάξανε νὰ περπατήσει. Καὶ πίσω του καὶ
 μπροστά, ἀκολουθοῦσε ὁ λαὸς, καὶ τοῦδειχνε τίς σφιγ-
 μένες γροθιές του.

Πολλοὶ φωνάζανε :

— Κατὰρα στὸν ἄθεο !

— Λυώστε τὸ βρωμερὸ κορμί του κάτω ἀπὸ τίς
 φτέρνες σας !

Πέρασαν ἔτσι ἀρκετοὺς δοῦμούς, καὶ σὰν ἔφτασαν
 στὴν κεντρικὴ πλατεία, στάθηκαν νὰ σκεφτοῦνε ποῦ
 ἔπρεπε νὰ τὸν παραδώσουν. χωθήκανε στριμωγμένοι
 ἀλληλοβούζοντας καὶ οὐρλιάζοντας σὲ κάτι στενοδρό-
 μια, κ' ὕστερα ἀπὸ κάμποση ὥρα φτάσανε ὅσω ἀπὸ
 τὴν Ἀστυνομία.

Σὲ ὅλο αὐτὸ τὸ διάστημα τῆς βασανιστικῆς πορείας
 ὃ κατὰδικὸς οὔτε μιὰ λέξη παράπονου δὲν πρόφερε.
 Πάντοτε γαληνεμένος, περπατοῦσε ἀνάμεσα σὲ δύο

πικνές σειρές ἀγριεμένου πλῆθους, μὲ τὸ μέτωπο
 ψηλά.

Ὅταν περνοῦσε κάτω ἀπὸ τὰ παράθυρα, δεχότα-
 νε μὲ ἀνέκφραστη σιωπὴ ὅλες τίς θρυσίες καὶ τὰ πε-
 ριγέλια τῶν κοριτσιῶν, ποῦ τὸν κοιτοῦσαν πάντα μὲ
 συμπόνια καὶ φόβο μαζί, συμμαζεμένα κοντὰ στίς
 μαννίδες τους. Εἶδε πολλοὺς φίλους του νὰ τὸν κα-
 ροῦδεῖουν καὶ νὰ τὸν δειχνουν σ' ὅσους δὲν τὸν ξαί-
 ρανε. "Ὅλοι ἐκεῖνοι, ποῦ ἄλλοτε τοὺς εἶχε φανερώσει
 τίς ιδέες του, καὶ τὸν ἄκουσαν πρόθυμα, καὶ ποῦ τοῦ
 εἶχανε ὑποσχεθεῖ νὰ τὸν συντρέξουν, τώρα, κατα-
 τρομαγμένοι, εἶχαν ἀνακατευτεῖ κὶ αὐτοὶ μὲ τὸ ἔξα-
 γριωμένο ἐκεῖνο πλῆθος.

Τὸν ἔρριξαν σ' ἓνα σκοτεινὸ ὑπόγειο.

Τώρα πιά, μὲ τὰ μάτια σκεπασμένα ἀπὸ σταγόνες
 αἱμάτου, ἄθλιος, ἔλεινός, κ' ἐνῶ ἡ παγωνιά τοῦ θα-
 νάτου ξαπλωνότανε σιγά - σιγά στὰ πονεμένα μέλη
 του, ἄρχισε νὰ συλλογίζεται γιὰ πρώτη φορὰ τὸ ἀ-
 νόφελο τῆς διδασκαλίας του. Ὁ λαὸς, ποῦ αὐτὸς γιὰ
 χάρη του εἶχε δουλέψει κ' εἶχε θυσιάσει τὰ καλλίτε-
 ρα χρόνια τῆς ζωῆς του, γιὰ νὰ τὸν ὀδηγήσει πρὸς
 τὸ Καθὸ καὶ τὴν Ἀλήθεια, αὐτὸς ὁ ἴδιος ὁ λαὸς τὸν
 εἶχε δικάσει καὶ καταδικάσει. Πίστευε στὴ δύναμη
 τῶν φτωχῶν καὶ τῶν σκλάβων, κὶ ὅμως οἱ φτωχοὶ καὶ
 οἱ σκλάβοι τοῦ ἀρνηθήκανε τὴν δύναμή τους. Καὶ τώ-
 ρα, ἀνάμεσα στοὺς ἰσχυροὺς, ποῦ τόσο πολὺ τοὺς εἶ-
 χε μισήσει, καὶ στοὺς ταπεινοὺς, ποῦ τόσο πολὺ τοὺς
 εἶχε ἀγαπήσει, ἄκουγε κὶ ἀπὸ τούτους κὶ ἀπὸ κείνους
 τὰ ἴδια λόγια, λόγια πικρὰ καὶ φαρμακερὰ.

"Ἐνωσε τὸ μάτιο τῆς ιδεολογίας του.

Οἱ ἄνθρωποι εἶναι ὅλοι κακοί. Τὸ κακὸ εἶναι γεν-
 νημένο μαζί τους. "Ὅλα ἀθέβαια, ὅλα ἄνοστα, τίποτα
 τὸ θετικό. Καὶ μοναχὰ ὁ θάνατος, δυνατὸς κὶ ὠραῖος
 ὑπάρχει.

Κ' ἔλαψε πικρὰ....

"Ἐπειτα γύρισε τὴ σκέψη του δέκα χρόνια πίσω.
 Θυμήθηκε τὸ σπῆτι του, τὰ δέρφια του, τὴν ἀγαπημέ-
 νη του τὴ μάνα. Πόση ἀηδία τοῦ προξενούσαν ! Κὶ
 ὅμως τὰ γαπούσε....

Καὶ θέλησε ποῦ πολὺ ἀκόμα νὰ κλάψει, αὐτὸς ὁ δυ-
 νατὸς τῆς ζωῆς, καὶ θέλησε νὰ σπαράξει τίς σάρκες
 μὲ τὰ ἴδια του τὰ χέρια, ἀλλὰ ὁ πόνος τοῦ ἔσφιγγε
 τὴν καρδιά κὶ ὁ θάνατος ἄρχισε νὰ θαρραίνει τὰ βλέ-
 φαρὰ του.

"Ἐξω ἡ νύχτα ἀπλωνόταν ἀπέραντη. Τὰ βαριά θή-
 ματα τοῦ φρουροῦ ἀκουγόντανε ἀνατριχιαστικά νὰ
 χτυπᾶνε πάνω στίς μουχλιασμένες πλώμες — πάτ.
 πάτ, πάτ ! — καὶ πάλι — πάτ, πάτ, πάτ... — Τί-
 ποτα ἄλλο.

"Ἔσυρε τὸ κορμί του ἀργὰ πρὸς τὸ παράθυρο.

{ Τὸ φεγγάρι τὸν κοιτοῦσε τόσο λυπημένα... Καὶ
 κάτω ἀπὸ τὸ χλωμὸ ἐκεῖνο φῶς θυμήθηκε καὶ πάλι
 τοὺς φτωχοὺς, τοὺς ταπεινοὺς, τοὺς βασανισμένους.
 Ἄναστέναξε βιάδι, καὶ ἡ καρδιά του πλημμύρισε πάλι
 ἀπὸ ἀγάπη κ' αἰστάνθηκε τότε πὼς ὁ κόσμος εἶναι
 ὁ ἴδιος ὁ ἑαυτὸς του καὶ τὰ βασάνα τοῦ κόσμου εἶναι
 καὶ δικὰ του. Καὶ συχώρεσε ἐκείνους ποῦ τὸν βασά-
 νισαν τόσο ἄδικα, κ' αἰστάνθηκε τὴν καρδιά του νὰ
 πλημμυρίζει ἀπὸ γὰρὰ. Καὶ σὰν κάποιος νὰ τοῦ σφύ-
 ριξε σταυτί, πὼς ὁ ἄνθρωπος γενιέται καλὸς κ' ἔπειτα
 οἱ διάφοροι νόμοι τὸν κάνουνε τόσο ἄγριο.

"Ἔβλεπε τὰ μάτια του πρὸς τὰ ὄψω. Στὰ ἄκρα χεί-